

VIII.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsečina: 64. Škofova zahvala in prošnja. — 65. Uvedba obrednika v slovenskem jeziku — dostavek. — 66. Sacrae Poenitentiariae Apostolicae: a) Decretum de facultatibus indulgentias piis operibus aut devotionis obiectis adnectendi deque analogis quibusdam indultis, tantum directe a Sacra Poenitentiaria in posterum concedendis; b) Decretum de non permiscendis operibus pro multiplici Iubilaei acquisitione; c) Decretum, quo novis indulgentiis dantur pium XL Horarum exercitium frequentantes. — 67. Commissio Pontificia de re biblica: De falsa duorum textuum biblicorum interpretatione. — 68. Pontificia Commissio ad codicis canones authentice interpretandos; Responsa ad proposita dubia. — 69. Fantovski in dekliški odseki Katoliške akcije. — Katoliška akcija za žene. — 70. Premoženje katoliških prosvetnih društev. — 71. Karitativna zveza Lavantinske škofije. — 72. Pripadnost grkokatolikov v Sloveniji. — 73. Izjava Franca Šmona. — 74. Sporočilo za misijonsko nedeljo. — 75. Slostvo. — 76. Osebna naznanila.

64.

Škofova zahvala in prošnja.

Ob svojem imenovanju meseca junija, potem k 1., 15. in 29. avgustu t. l., kakor tudi z dekanijskih konferenc in raznih prireditev sem dobil od dekanijskih in župnijskih uradov, od posameznih prečastitih gospodov duhovnikov, kakor tudi od vernikov, mnogoštevilne čestitke z zagotovilom vdanosti, prijateljstva, dobrih želj in molitev. Namenjen sem bil zahvaliti se za vsak dopis posebej. Pri vedno množočih se službenih poslih pa sem uvidel, da mi to ne bo mogoče. Zato sem molil in ponovno maševal in še mašujem za vse tiste, ki so se me ob zgoraj omenjenih priložnostih prijazno spomnili, pa se sedaj tem potom p. n. duhovščini iskreno zahvaljujem za vse izraze zaupanja in ljubezni.

Prosim drage mi duhovne sobrate, naj vzamejo to mojo zahvalo na znanje, pa jo naj priložnostno sporočijo tistim laikom, ki bi morebiti popraševali, zakaj da niso prejeli odgovora na svoje dopise.

Obenem vsem, duhovnikom in vernikom, priporočam v posebno molitev naše rimsko romanje koncem septembra t. l. in svojo pot k svetemu Očetu. Čč. gg. duhovniki naj od 28. septembra do 6. oktobra vlagajo pri sv. maši, kadar rubrike to dovoljujejo, kolekto iz maše: »Pro peregrinantibus et iter agentibus.«

V Mariboru, dne 21. septembra 1933.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

65.

Uvedba obrednika v slovenskem jeziku — dostavek.

I.

1. Odredba o obvezni rabi slovenskega Obrednika v škofijskem Oglasniku 1933, VII. odst. 50 velja za Lavantinsko škofijo v ožjem pomenu.

2. Za kraje izven njenih mej, ki so izročeni administraciji Lavantinskega škofa, velja dekret S. R. C. z dne 23. novembra 1932 N. L. 62/932, »da ga s mejo v Kraljevini Jugoslaviji rabiti vsi duhovniki slovenskega jezika«.

3. V obeh slučajih se je ravnati po točki 2. škofijske odredbe: »Vsi javni obredi... se za vernike slovenskega jezika opravljajo v slovenskem jeziku« — torej za druge narodnosti po dosedanjem običaju.

4. Dasi je raba novega obrednika izven ožjih mej Lavantinske škofije fakultativna, je od v z e m o d tiskarne sv. Cirila doposlanih izvodov iz tehničnih vzrokov brez izjemno za vse župnije, tudi one v apostolski administraciji, obvezen.

II.

Z ozirom na tozadevna vprašanja se s tem odloča, da ostane tudi za neslovesne pogrebe odraslih in otrok vse, kakor je v sedanjem obredniku; krajši obred, kakor je bil v navadi po prejšnjem obredniku, je s tem ukinjen. (Glej: Ročni obrednik, str. 145, točka 17).

66.

Sacrae Poenitentiariae Apostolicae

a) **Decretum de facultatibus indulgentias piis operibus aut devotionis obiectis adnectendi deque analogis quibusdam indultis, tantum directe a Sacra Paenitentia in posterum concedendis.**¹

Consilium suum persequens rei sacrarum Indulgentiarum reformandae, cohaerenter cum iam latis identidem hunc in finem postremis hisce temporibus similibus dispositionibus, Sacra Paenitentia Apostolica, quo melius ordinentur facultates Indulgentias adnectendi piis quibusdam operibus aut devotionis obiectis et alia quaedam analogia indulta, quibus privati sacerdotes saepe saepius donari postulant, de expresso mandato Ssmi Domini Nostri, sequentia statuit ac decernit:

Concessionem omnes et singulae, piis fidelium associationibus cuiuscumque nominis vel naturae, etsi forte sacerdotibus tantum constantibus, quovis loco aut tempore seu modo vel titulo hucusque factae, largiendi privatis sacerdotibus facultates et indulta quae sequuntur, nempe benedicendi devotionis obiecta eisque Indulgentias Apostolicas aut Sanctae Birgittae, ut aiunt, adnectendi — benedicendi coronas easque (quamque pro suo modo) Indulgentiis ditandi — benedicendi crucifixos ad lucrandas Indulgentias pio Viae Crucis exercitio pro legitime impeditis adnexas necnon ad plenariam in mortis articulo Indulgentiam acquirendam — impertiendi benedictionem papalem in fine concionum — concedendi indultum, quod dicunt, altaris privilegiati personalis, praesenti Decreto revocantur, abrogantur atque omnino abolentur ita ut ab huius ipsius Decreti evulgationis die omni prorsus vi careant omnique efficacia destituantur.

Qui, igitur, sacerdotes hac vel illa ex supra recensitis facultatibus aut hoc vel illo ex supra memoratis indultis posthac augeri cupiant, nonnisi directe atque immediate a Sacra Paenitentia desideratam gratiam se obtinere posse sciant, oblati toties quoties peculiaribus proprii Ordinarii ad rem litteris commendatitiis.

Quod vero ad privilegia attinet quibusdam Ordinibus vel Congregationibus religiosis concessa benedicendi coronas easque ditandi Indulgentiis — adnectendi crucifixis Indulgentias Viae Crucis, in aliquibus rerum adiunctis etiam

¹ AAS, 1933, 6, pag. 170/1.

absque stationum percursu lucrificiendas — stationes Viae Crucis erigendi, haec ipsis manent, ea tamen lege ut in posterum membra eorumdem Ordinum vel Congregationum uti eisdem valeant tantum personaliter, non autem ita ut ea concedere quoque possint aliis sacerdotibus ad eosdem Ordines vel Congregationes non pertinentibus: hi enim omnes facultates, usui talium privilegiorum necessarias, tantummodo a Sacra Paenitentiaria, modo superius indicato, obtinere poterunt.

Contrariis quibuscumque, etiam peculiari atque individua mentione dignis, non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Paenitentiariae, die 20 Martii 1933.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

I. Teodori, Secretarius.

b) Decretum de non permiscendis operibus pro multiplici Iubilaei acquisitione.¹

Infra scriptus Cardinalis Paenitentiarius Maior, in Audientia diei 21 mensis Iulii 1933, Ssmo D. N. Pio Pp. XI sequens dubium exposuit, saepenumero Sacrae Paenitentiariae pro opportuna solutione exhibitum, ut mentem Suam hac de re aperire dignaretur:

»Utrum nonnulla vel etiam omnia opera pro altero iubilaeo acquirendo fieri possint antequam inchoata opera pro primo absolvantur«.

Cui dubio Sanctitas Sua respondere dignata est:

»Negative«.

Datum Romae, ex aedibus S. Paenitentiariae, die 1 Augusti 1933.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

I. Teodori, Secretarius.

c) Decretum, quo novis indulgentiis ditantur pium XL Horarum exercitium frequentantes.²

Invecto feliciter sub initium saeculi XVI piissimo more Sacrae Eucharistiae e sublimi throno in triduum per XL circiter continuas horas publice adorandae, satis verbis significari nequit, quot et quanta ex tam praecellenti divini cultus exercitio caelestia charismata cuncto christiano populo obvenierint. Nec mirum: haud enim dubitandum erat, quin accedentes tam proxime ad fontes Salvatoris, salutares ex eis aquas superabundanter hausturi forent.

Haec animo penitus reputans, Ssmus D. N. Pius divina Providentia Pp. XI, adeo de cultu erga augustissimum divini amoris Sacramentum praeclare meritis (ut plures in eundem finem iam latae ordinationes luculenter testantur), et vehementissimo flagrans desiderio, ut hoc ipsum XL Horarum exercitium praecipue dirigatur ad iniurias huic almo Sacramento a perditis hominibus illatas, quantum fieri possit, reparandas, secum ipse adnexas a Decessoribus suis huic pietissimae praxi indulgentias augere et amplificare constituit. Idque nedum pro expositione XL Horarum proprie dicta, ad normam Clementinae ad rem datae Instructionis, sed etiam pro expositione, quam dicunt, ad instar, ad normam decreti Augetur, Sacrae Congregationis S. Officii sub die 22 Ianuarii 1914.

¹ AAS, 1933, 12, pag. 343.

² AAS, 1933, 13, pag. 381/2.

In huiusmodi indulgentiarum augmento eadem Sanctitas Sua id in primis prae oculis habuit, ut piorum visitantium numerus succrescat, qui tantae caritatis memores, Sacratissimo Cordi Iesu, tot peccatis vulnerato, exoptatum solamen praestent dignaeque satisfactionis officium exhibere studeant.

In executionem igitur sui huius propositi idem Ssmus Dominus Noster, in audientia infra scripto Cardinali Maiori Paenitentiario die 16 Iunii anni currentis impertita, confirmatis omnibus et singulis praecedentibus ad rem concessionibus cum relativis praescriptionibus, extensionibus et declarationibus huic Decreto non repugnantibus, impertitas antea indulgentias ita extendere atque augere dignatus est, ut qui, confessi ac sacra Synaxi refecti, in posterum divinam Eucharistiam publice adorationi, modo quo supra, sive in forma proprie dicta XL Horarum sive in forma (quam vocant) ad instar, solemniter expositam visitaverint ad normam Brevis Ap. Litteris Nostreis, scilicet recitando quinque Pater, Ave et Gloria addita quoque unius Pater, Ave et Gloria ad mentem Summi Pontificis recitatione, consequi valeant Indulgentiam plenariam semel in die, singulis expositionis diebus; qui autem saltem corde contrito eandem visitationem peregerint, Indulgentiam partialem quindecim annorum toties quoties, expositione durante, lucrari queant. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione et contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus S. Paenitentiariae, die 24 Iulii 1933.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

I. Teodori, Secretarius.

67.

Commissio Pontificia de re biblica:

De falsa duorum textuum biblicorum interpretatione.¹

Propositis sequentibus dubiis Pontificia Commissio de Re Biblica ita respondendum decrevit:

I. Utrum viro catholico fas sit, maxime data interpretatione authentica Principum Apostolorum (Act. II, 24-33; XIII, 35-37), verba Psalmi XV, 10-11: »Non derelinques animam meam in inferno, nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Notas mihi fecisti vias vitae«, sic interpretari quasi auctor sacer non sit locutus de resurrectione Domini Nostri Iesu Christi?

R e s p. Negative.

II. Utrum, asserere liceat verba Iesu Christi quae leguntur apud S. Matthaeum, XVI, 26: »Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiat? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?«, et pariter ea quae habentur apud S. Lucam, IX, 25: »Quid enim proficit homo si lucretur universum mundum, se autem ipsum perdat et detrimentum sui faciat?«, sensu litterali non respicere aeternam salutem animae, sed solum vitam temporalem hominis, non obstantibus ipsorum verborum tenore eorumque contextu, necnon unanimi interpretatione catholica?

R e s p. Negative.

Die autem 1 Iulii 1933, in audientia infrascripto Rmo Consultori ab Actis benigne concessa, Ssmus Dominus Noster Pius Pp. XI praedicta responsa rata habuit et publici iuris fieri mandavit.

Ioannes Baptista Frey, C. S. Sp.
Consultor ab Actis.

68.

Pontificia Commissio ad codicis canones authenticè interpretandos:

Responsa ad proposita dubia¹

Emi Patres Pontificiae Commissionis ad Codicis canones authenticè interpretandos, propositis in plenario coetu quae sequuntur dubiis, responderi mandarunt ut infra ad singula:

De matrimonii accusatione

I. An, ad normam canonis 1971 § 1 n. 1, habilis sit ad accusandum matrimonium coniux, qui metum aut coactionem passus sit.

II. An, ad normam eiusdem canonis 1971 § 1 n. 1, habilis sit ad accusandum matrimonium etiam coniux, qui fuerit causa culpabilis sive impedimenti sive nullitatis matrimonii.

III. An causa impedimenti honesta et licita a coniuge apposita obstet quominus coniux ipse habilis sit ad accusandum matrimonium, ad normam canonis 1971 § 1 n. 1.

IV. An, vi canonis 1971 § 2, promotor iustitiae vi muneris sui agat in iudicio.

Ad I. Affirmative.

Ad II. Negative.

Ad III. Negative.

Ad IV. Affirmative.

Datum Romae, e Civitate Vaticana, die 17 mensis Iulii anno 1933.

P. Card. Gasparri, Praeses.

L. ✕ S.

I. Bruno, Secretarius.

69.

Fantovski in dekliški odseki Katoliške akcije. — Katoliška akcija za žene.

Pravila »Katoliške akcije (KA) za Slovenijo« označujejo Katoliško akcijo kot: sodelovanje laikov in duhovnikov za pospeševanje Božjega kraljestva na zemlji, da se namreč vedno bolj utrjuje v dušah posameznikov, da se njegova načela uveljavljajo — in če treba branijo — v zasebnem, družinskem in javnem življenju, da Božje kraljestvo objame ves svet in se zato vedno bolj širi tudi med narode, ki ga še ne poznajo (Oglasnik, 1929, IV.).

V § 2. opredeljujejo ista pravila splošne namene KA ter poudarjajo med drugim kot poseben namen KA: »Skrb, da se mladina oklene katoliških načel in neustrašeno zastopa in širi povsod ta načela.« Nadalje se označuje kot namen KA: »Skrb za splošno prosveto vernikov sv. Cerkve na katoliški podlagi.«

Da se torej v smislu pravil KA moška in ženska mladina pa tudi katoliške žene tem uspešneje pritegnejo k izvajanju KA, t. j. k sodelovanju z duhovniki za krepitev, širjenje, udejstvovanje in obrambo katoliških načel v zasebnem, družinskem in javnem življenju, je priredil škofijski odbor Lavant. KA v spo-

¹ AAS, 1933, 12, pag. 345.

razumu z Ljubljanskim škof. odborom KA posebna pravila za fantovske, dekleške in ženske odseke Katoliške akcije. Ta pravila se v naslednjem objavljajo z naročilom, da se dušni pastirji z apostolsko pripravljenostjo zavzamejo v posameznih župnijah za ustanovitev navedenih odsekov ali vseh ali onih, ki so za poedine župnije najnujnejši in najprikladnejši.

Za dobo do prvega letnega zbora omenjenih odsekov je potrdil kn.-šk. ordinariat nastopno osrednje vodstvo fantovskih odsekov: predsednik: dr. Josip Jeraj, bogoslovni profesor; tajnik: dr. Jožef Meško, kaplan; odborniki: dr. Fran Vatovec, urednik; Sekolec Lučko, absolvirani filozof in Geratič Mirko, novinar. Osrednji vodstvi za dekleške in ženske odseke KA se objavita, čim bodo sestavljeni.

Za škofijskega zastopnika v osrednjem vodstvu vseh navedenih odsekov je določen kanonik dr. Fran Cukala.

Škofijstvo veliko pričakuje od zgoraj omenjenih odsekov za poživitev verskega življenja. Pripominja pa, da bodi pri izbiri in pri vodstvu članstva mladinskih odsekov KA temeljni pogoj in cilj: božje življenje v dušah posameznih članov vzbuditi, ohraniti, braniti in množiti! Od tega temelja navzgor treba graditi. Katoliška akcija, ki ne izhaja od tabernaklja, ki ni zgrajena na skrbi za življenje v milosti božji, nima uspeha ne blagoslova od Boga.

I.

Pravila fantovskih odsekov Katoliške akcije.

A. Župnijski fantovski odseki KA.

I. Namen.

Namen fantovskih odsekov KA je vzgajati svoje člane v duhu verskih načel, usposabljanje jih za praktično izvajanje verskega apostolata v družbi.

II. Sredstva.

a) Vsak član naj prejema svete zakramente čimvečkrat, če mogoče mesečno, posebno pa ob fantovskih praznikih: Sv. Jožef (19. marca), sv. Peter in Pavel (29. junija), Kristus Kralj (zadnja nedelja oktobra) in praznik Brezmadežne (8. decembra).

b) Goji in pospešuje naj sam in pridobiva druge za duhovne čednosti (dobrodelnost, misijoni, duhovne vaje itd.).

c) Naj se udeležuje sestankov.

Na teh sestankih, ki se lahko vršijo tudi deljeno po starosti in poklicu članstva, se obravnavajo vprašanja verske in splošno kulturne vsebine, se daje načelna stanovska izobrazba, se razpravlja o smernicah in nalogah KA, sporočenih od vrhovnega vodstva in župnijskega odbora KA, se delajo ukrepi za dejansko izvajanje nalog KA v lastnem okraju (sodelovanje pri Vincencijevih konferencah ali dobrodelnosti vobče, širjenje dobrega časopisja, borba proti slabemu časopisju, delovanje za misijone, čuvanje morale vsepovsod itd.).

č) Pospešuje naj se cerkveno mišljenje, goji župnijska občestvenost, poštena in vesela fantovska družina, petje, igre, dostojne zabave, posebno se naj goji skupno petje nabožnih in narodnih pesmi in priprava za dostojno sodelovanje pri ljudskem petju in liturgičnih obredih. V okviru KA za fante se za posebne namene lahko osnujejo posebni krožki (liturgični, pevski, dramatični, športni, za poedine poklice itd.).

d) Sodeluje pri javnih prireditvah (predstavah, akademijah, manifestacijah) fantovske KA ali pa celokupne KA.

e) Vsak član plačuje določen prispevek za potrebščine odseka.

III. Člani.

Člani so:

a) Mladci v starosti od 10. do dovršenega 14. leta.

b) Fantje v starosti od 14. leta dalje.

c) Častni člani, ki se kot taki imenujejo za posebne zasluge, izvršene za poedine odseke ali za splošna verska ali versko-kulturna zaslužna dela.

Sprejem se vrši slovesno, vpricho skupne župnijske KA. Sprejeti član se zaveže z moško besedo, da hoče živeti v duhu družbenih pravil. Sprejem sklenu odbor po pretresu vrednosti poedinih kandidatov. Proti sklepu odbora ni priziva.

Članstvo preneha:

a) Z lastnim izstopom.

b) Radi vstopa v zakonski stan, izjeme so v tem pogledu dopustne iz nujnih razlogov.

c) Z izključitvijo po odboru. Priziv proti tej je dovoljen pri odboru župnijske KA.

IV. Vodstvo

Katoliška akcija za fante je organizirana po župnijah. Ustanovi se, kadar se prijavijo najmanj šest fantov, ki jih župnijski odbor KA sprejme. Imenuje se: FANTOVSKI ODESEK ZA ŽUPNIJO:..... Župnijskim fantovskim odsekom načeljuje odbor, v katerem so: župnik ali njegov namestnik, predsednik in njegov namestnik, tajnik, blagajnik in odborniki krožkov.

Vsako leto se izbere v prvi četrtini leta nov odbor, ki ga župnik potrdi.

B. Dekanijski odbori fantovskih odsekov KA.

V posameznih dekanijah se lahko osnujejo dekanjski odbori fantovskih odsekov KA. Odbori sestojijo iz: Dekana ali od njega pooblaščenega duhovnika, predsednika, tajnika in blagajnika. Izvolijo jih zastopniki fantovskih odsekov KA v dekaniji.

Dekanijski odbor skrbi za ustanavljanje župnijskih fantovskih odsekov KA, nadzira njih delo, prireja skupne dekanjske prireditve itd. Sredstva si pridobiva s prispevki župnijskih odsekov KA, z darili, podporami in prireditvami.

C. Osrednje vodstvo fantovskih odsekov KA.

Vsi župnijski fantovski odseki KA so združeni v škofijsko zvezo, ki jo vodi odbor, izvoljen na letnem zboru delgovat fantovskih odsekov in potrjen od škofijstva.

V osrednje vodstvo fantovskih odsekov KA imenuje škof svojega posebnega zastopnika.

Dušni pastirji, ki delujejo v posameznih župnijskih odsekih KA, naj imajo po možnosti enkrat na leto sestanek, in sicer pred letnim zborom zveze. Osrednjemu vodstvu pa poročajo vsaj enkrat na leto o delovanju odsekov.

Glavni letni zbor zveze je vsako leto v prvi polovici leta. Udeležiti se ga in pravico na njem govoriti ima vsak član, glasovati pa le od vsakega župnijskega odseka po en zastopnik. Sklepčen je ob vsakem številu navzočih zastopnikov odsekov. Ti volijo petčlanski odbor in tri preglednike.

II.

Pravila deklških odsekov Katoliške akcije.

A. Župnijski deklški odseki KA.

I. Namen.

Namen deklških odsekov KA je vzgajati svoje članice v duhu verskih načel, usposabljaati jih za praktično izvajanje verskega apostolata v družbi.

II. Sredstva.

a) Vsaka članica naj prejema svete zakramente čimvečkrat, če mogoče mesečno, posebno pa ob praznikih: Sv. Jožef (19. marca), sv. Peter in Pavel (29. junija), Kristus Kralj (zadnje nedeljo v oktobru), in praznik Brezmadežne (8. decembra).

b) Goji in pospešuje naj sama in pridobiva druge za duhovne čednosti (dobrodelnost, misijoni, duhovne vaje itd.).

c) Naj se udeležuje sestankov.

Na teh sestankih (ki se lahko vršijo tudi deljeno o starosti in poklicu članic) se obravnavajo vprašanja verske in splošno kulturne vsebine, se daje načelna stanovska izobrazba, se razpravlja o smernicah in nalogah KA, sporočenih od vrhovnega vodstva in župnijskega odbora KA, se vršijo razgovori o dejanskem izvajanju nalog KA v lastnem okraju (sodelovanje pri Vincencijevih konferencah ali dobrodelnosti vobče, širjenje dobrega časopisja, borba proti slabemu časopisju, delovanje za misijone, čuvanje morale vsepovsod itd.).

č) Pospešuje naj se cerkveno mišljenje, goji župnijska občestvenost, poštena in vesela deklška družčina, petje, igre, dostojne zabave, posebno se naj goji skupno petje nabožnih in dostojnih narodnih pesmi, in priprava za vneto sodelovanje pri ljudskem petju in liturgičnih obredih. V okviru KA za dekleta se za posebne namene lahko osnujejo posebni krožki (liturgični, pevski, dramski, športni, za poedine poklice itd.).

d) Sodeluje pri javnih prireditvah (predstavah, akademijah, manifestacijah) deklške KA ali pa celokupne KA.

e) Vsaka članica plačuje določen prispevek za potrebe odseka.

III. Člani.

Članice so:

- a) Mladenke v starosti od 10. do dovršenega 14. leta.
- b) Dekleta v starosti od 14. leta dalje.
- c) Častne članice, ki se kot take imenujejo za posebne zasluge, izvršene za poedine odseke ali za splošna verska ali versko-kulturna zaslužna dela.

Sprejem se vrši slovesno, vpričo skupne župnijske KA. Sprejete članice se zavežejo s častno besedo, da hočejo živeti v duhu družbenih pravil. Sprejem sklence odbor po pretresu vrednosti poedinih kandidatinj. Proti sklepu odbora ni priziva.

Članstvo preneha:

- a) Z lastnim izstopom.
- b) Radi vstopa v zakonski stan; izjeme so v tem pogledu dopustne iz nujnih razlogov.
- c) Z izključitvijo po odboru. Priziv proti tej je dovoljen pri župnijskem odboru KA.

IV. Vodstvo.

Katoliška akcija za dekleta je organizirana po župnijah. Ustanovi se, kadar se priklasi najmanj šest deklet, ki jih župnijski odbor KA sprejme. Imenuje se: DEKLIŠKI ODSEK KA ZA ŽUPNIJO:..... Župnijskim dekliskim odsekom načeluje odbor, v katerem so: Župnik ali njegov namestnik, predsednica, njena namestnica, tajnica, blagajničarka in odbornice krožkov.

Vsako leto se izbere v prvi četrtini leta nov odbor, ki ga župnik potrdi.

B. Dekanijski odbori dekliskih odsekov KA.

V posameznih dekanijah se lahko osnujejo dekanjski odbori dekliskih odsekov KA. Odbori sestojijo iz: dekana ali od njega pooblaščenega duhovnika, predsednice, tajnice in blagajničarke. Izvolijo jih zastopniki dekliskih KA v dekaniji.

Dekanijski odbor skrbi za ustanavljanje župnijskih dekliskih odsekov KA, nadzira njih delo, prireja skupne dekanjske prireditve itd. Sredstva si pridobiva s prispevki župnijskih odsekov KA, z darili, podporami in prireditvami.

C. Osrednje vodstvo dekliskih odsekov KA.

Vsi župnijski dekliski odseki KA so združeni v škofijsko zvezo, ki jo vodi odbor, izvoljen na letnem zboru delegatov dekliskih odsekov in potrjen od škofijstva.

V osrednje vodstvo dekliskih odsekov KA imenuje škof svojega posebnega zastopnika.

Dušni pastirji, ki delujejo v posameznih župnijskih odsekih KA, naj imajo po možnosti enkrat na leto sestanek, in sicer pred letnim zborom zveze. Osrednjemu vodstvu pa poročajo vsaj enkrat na leto o delovanju odsekov.

Glavni letni zbor zveze je vsako leto v prvi polovici leta. Udeležiti se ga in pravico govoriti ima vsaka članica, glasovati pa le od vsakega župnijskega odseka po ena zastopnica. Sklepčen je ob vsakem številu navzočih zastopnic odsekov. Te volijo petčlanski odbor in tri preglednice.

III.

Katoliška akcija za žene.

I. Namen.

Namen KA za žene je vzgajati in utrjevati članice v duhu verskih načel, usposabljaati jih za praktično izvajanje verskega apostolata v družini, sosesčini in družbi.

II. Sredstva.

a) Vsaka članica KA za žene prejema svete zakramente vsaj mesečno, če le mogoče pa tedensko in prihaja k vsakdanjemu sv. obhajilu.

b) Goji in pospešuje sama in pridobiva tudi druge, da vzgajajo družino in jo poglobljajo v duhovnem življenju ter jo vzgajajo za duhovne čednosti. (Dobrodelnost, misijoni, duhovne vaje itd.)

c) Udeležuje se družbenih sestankov in pri njih marljivo sodeluje. Na teh sestankih, ki se vrše lahko deljeno po starosti in zanimanju, se obravnavajo vprašanja verske in splošno kulturne vsebine, se vrši razgovor o smernicah in nalogah KA, sporočenih od vrhovnega vodstva in župnega odbora KA, se delajo ukrepi za dejansko izvajanje nalog KA v lastnem okraju (sodelovanje pri Elizabetnih konferencah ali dobrodelnosti vobče, širjenje dobrega časopisja, borba proti slabemu časopisju, delovanja za misijone, pomoč v Marijinih vrtcih, pobuda in živa delavnost za snovanje Marijinih vrtcev, mladinskih kongregacij in za udeležbo mladine in mož pri delu KA, čuvanje morale v modi, gledališču, kinu, kopališču, turistiki in športu itd.).

č) Članice pospešujejo med seboj tudi praktično znanje ter v ta namen določijo nekatere setanke v mesecu, na katerem vsaktera ponudi svoje praktično znanje svojim sosestram.

Na takih sestankih se goje:

- a) Razgovori o raznih socialnih, družinskih, materinskih, vzgojnih, gospodinskih in javnih vprašanjih;
- b) praktično gospodinsko delo: kuhanje, vkuhanje, ročno delo, prirojevane, nega otrok, zdravstvo itd.;
- c) po potrebi tudi nekoliko razvedrila v obliki družabnih iger, petja narodnih in nabožnih pesmi, izprehodov in izletov. V posamezne namene naštetih panog se lahko ustanove v KA za žene posebni odseki: eharistični, misijonski, za dober tisk, za paramente, gospodinski, šivalni, zdravstveni, zabavni itd.;
- d) vsaka članica plačuje določen prispevek za potrebe odseka.

III. Članice.

Članice KA za žene so žene in matere vseh starosti in slojev. Sprejem se izvrši po prijavi odboru KA za žene, ki presodi vrednost poedinih kandidatinj. Sprejem naj bo po možnosti slovesen.

Sprejeta članica se zaveže, da hoče živeti v duhu pravil KA. Članstvo preneha:

- a) s samovoljnim izstopom;
- b) z izključitvijo. Priziv proti tej je dovoljen pri rednem letnem zboru in pri osrednjem vodstvu.

IV. Vodstvo.

KA za žene je organizirana po župnijah. Načeluje ji odbor, v katerem so: župnik ali njegov namestnik, predsednica in njena namestnica, tajnica, blagajničarka, gospodinja, odbornice posameznih odsekov.

KA za žene ima tudi duhovnega svetovalca, ki ga določi cerkvena oblast.

Redni letni zbor. Ta se skliče vsako leto v prvi četrtini leta. Sklepčen je ob navzočnosti vsaj ene tretjine članic.

Glasuje in voli se z nadpolovično večino glasov. Poleg odbora voli letni zbor tudi dve preglednici, ki nadzorujeta delovanje odbora. Odbor potrjuje škofijstvo. Izredni zbor se skliče po sklepu odbora ali na pismeno zahtevo ene tretjine članic.

V. Razid.

KA za žene se razide, če jo razpusti cerkvena oblast ali če sklene zbor ob navzočnosti dveh tretjin članic z dve tretjinsko večino glasov, in sklep potrdi škofijstvo. Imetje pripada v tem slučaju župnijski cerkvi.

VI. Osrednje vodstvo.

Osrednji organ za pripravo in izvršitev delavnega programa župnijskih KA za žene je ženski odsek škofijskega sveta KA, ki po škofijskem odboru KA pošilja ves potreben material za delo v KA za žene vsem KA za žene.

70.

Premoženje katoliških prosvetnih društev.

Službeni list dravske banovine letnik IV., kos 69, z dne 26. avgusta 1933 objavlja seznam 48 društev, ki so bila včlanjena v Prosvetnih zvezah v Mariboru in v Ljubljani ter so vsled odloka banske uprave v Ljubljani z dne 17. februarja 1933 morala prenehati s svojim nadaljnjim delom.

Vsled tega je pričakovati likvidacije nepremičnega in premičnega društvenega premoženja zgoraj omenjenih društev.

Ker pripade po pravilih Prosvetnih in Bralnih društev v takem slučaju vse društveno premoženje kn.-šk. ordinariatu, oziroma cerkvam in cerkvenim ustanovam, se s tem postavljajo gospodje župniki in župnijski upravitelji onih župnij lavantinske škofije in Apostolske administracije delov krške, sekovske in sombotelske škofije, v katerih so morala Prosvetna in Bralna društva prenehati z društvenim delom, za polnomočne zastopnike kn.-šk. ordinariata z naročilom, da branijo pravice kn.-šk. ordinariata, cerkvâ in cerkvenih ustanov ter skrbijo, da se nepremično in premično društveno premoženje ne odtuji sedanjemu novemu lastniku, marveč ohrani in služi edino namenom Katoliške akcije v lavantinski škofiji.

Karitativna zveza lavantinske škofije.

Po vzgledu velikih inozemskih dobroteljskih central in ljubljanske »Karitativne zveze« se bo v najkrajši dobi tudi v Mariboru za območje lavantinske škofije ustanovila Karitativna zveza. Kraljevska banska uprava je pravila že potrdila.

Namen Karitativne zveze je v glavnem naslednji:

1. Združiti pod vodstvom cerkvene oblasti karitativno usmerjena društva, ustanove, zavode, družbe in bratovščine v enotno fronto.
2. Vzdržati in zbrati vse, ki žele pri kršč. dobroteljski sodelovati, k smotrnemu in sestavnemu karitativnemu delu.
3. Pomagati bednim in trpečim, lajšati človeško gorje, odvracati zlo in popravljati škodo.

Sredstva, s katerimi društvo Karitativna zveza dosega svoj namen, so predvsem tale:

1. Ustanavljanje dobroteljskih društev, ustanov, zavodov in vzdrževanje medsebojnih stikov med dobroteljskimi organizacijami.
2. Zastopanje kršč. dobroteljski nasproti javnosti in pristojnim oblastim.
3. Prirejanje poučnih tečajev, predavanj in shodov o kršč. dobroteljski; zbiranje statistike o kršč. dobroteljski; ureditev in vodstvo centralne dobroteljske pisarne in knjižnice.

Viri, iz katerih si pridobiva Karitativna zveza potrebnih gmotnih pripomočkov, so glasom pravil sledeči:

1. Prispevki članov in dobrotnikov.
2. Razni darovi, kot volila, naklonila in namenila.
3. Prireditve, kot potovanja, romanja, koncerti, gledališke in filmske predstave.

Članstvo društva se deli v redne, izredne in častne člane, dobrotnike in prijatelje.

Redni člani so: Župnijski ubožni zavodi, Vincencijeve konference, Elizabetina društva, sirotišnice, hiralnice in bolnice kat. redov oz. Katoliške akcije, Tretji red sv. Frančiška, Marijanske kongregacije, in vse one cerkvene bratovščine, ki se ali izključno ali pretežno bavijo z dobroteljsko ter plačujejo članarino, ki jo določi ustanovni občni zbor Karitativne zveze.

Kn.-šk. ordinariat si obeta od te centralne dobroteljske organizacije novega in poživljenega karitativnega dela, ki ga razmere vsak dan nujnejše zahtevajo, zato častiti duhovščini toplo priporoča Lavantinsko Karitativno zvezo z željo, da gg. dušni pastirji čimprej prijavijo društva in ustanove ter bratovščine, ki pridejo na podlagi zgoraj navedenih društvenih pravil vpoštev, kot redne člane Karitativne zveze, in sicer pismeno še pred ustanovnim občnim zborom — ki se ob enem v tej številki razglša — na naslov: Tajništvo katoliške akcije, Maribor, Aleksandrova 6/I. Zadostuje pa tudi, ako se prijava izvrši na dan in na kraju občnega zbora.

Ustanovni občni zbor

društva: Karitativna zveza se vrši dne 10. oktobra 1933 ob uri 17.30 v Mariboru, Frančiškanska ulica št. 2, v »Pevski sobi« Frančiškanskega samostana s sledečim sporedom:

1. Ugotovitev sklepčnosti.
2. Poročilo pripravljalnega odbora.
3. Sprejem prijavljenih rednih članov.

4. Določitev članarine.

5. Volitev načelstva, nadzorstva in razsodišča.

6. Slučajnosti.

Pravico udeležiti se Ustanovnega občnega zbora imajo na podlagi pravil pooblašenci župnijskih ubožnih ustanov, Vincencijevih konferenc, Elizabet-nih društev, sirotišnic, hiralnic ter bolnic kat. redov oz. Kat. akcije, Tretjega reda sv. Frančiška, Marijinih družb itd., ki so prijaviili svoj pristop v Karitativ-no zvezo.

Občni zbor je sklepčen, ako je navzočih vsaj dve tretjini priglašanih čla-nov. Če ob navedenem času ni navzočih dovolj zborovalcev, se vrši občni zbor pol ure kasneje ob vsakem številu navzočih članov.

Pripravljalni odbor.

72.

Pripadnost grkokatolikov v Sloveniji.

Škofijski ordinariat v Križevcih se je z dopisom z dne 7. septembra 1933, št. 1049/33 semkaj obrnil s prošnjo, da se objavi naslednje:

»Vsi grkokatoliki, ki prebivajo na ozemlju Slovenije, spadajo, dokler ni-majo tam svojega posebnega duhovnika, pod oblast grkokatoliškega župnijske-ga urada sv. Cirila in Metoda v Zagrebu«.

73.

Izjava.

Da se moja izvajanja, objavljena v raznih člankih mesečnika »Beseda« in tednika »Delavska Pravica« ne bodo razlagala kot da so naperjena proti cerkveni avtoriteti ali nauku, ki ga v gospodarskem in socialnem redu za-govarjajo novejša papeške socialne okrožnice, lojalno izjavljam, da nisem imel namena vzbujati s svojimi publikacijami nezaupanja do cerkvene avtoritete gle-de reševanja socialnega vprašanja.

V Novi cerkvi, dne 23. avgusta 1933.

Franc Šmon, kaplan, l. r.

74.

Sporočilo za misijonsko nedeljo.

Dostavno k tukajšnjemu naročilu v VII. številki škofijskega Oglasnika se naznanja naslednje:

Misijonska pisarna v Ljubljani bo pravočasno v imenu Ljubljanske in La-vantinske DŠV poslala vsem župnijskim uradom zavitek z nekaterimi tiskovi-nami in z okrožnico, ki pojasnjuje namen pošiljatve. Ker se akcija za Misijon-ski praznik vrši v zmislu papeških naročil, in ker omenjena pošiljatev ne na-laga duhovščini posebnih gmotnih bremen, naj blagovolijo p. n. gg. dušni pa-stirji pošiljatev sprejeti in dotična navodila, v kolikor je po krajevnih razmerah mogoče, točno izvesti.

75.

Slovstvo.

Bogoslovni Vestnik, glasilo ljubljanske bogoslovne fakultete, zaključuje letos 13. letnik svojega znanstvenega in literarnega dela. Težko bi slovenska duhovščina, ki hoče zasledovati razvoj bogoslovnih ved in uporabljati v duš-

nem pastirstvu preizkušene metode sodobnega pastirovanja, izhajala brez tega glasila. Mnogi duhovniki žal nimajo zadostnih sredstev za naročnino tega strokovnega lista, tuintam primanjkuje morda tudi potrebnega zanimanja za znanstveno bogoslovno čtivo, a navzlic temu je močno želeli, da se število naročnikov Bogoslovnega Vestnika med lavantinsko duhovščino dvigne.

Iz tega razloga dovoljuje kn.-šk. ordinariat onim župnijskim uradom, kjer bi si dušni pastirji iz lastnih sredstev ne mogli naročevati Bogoslovnega Vestnika, naročiti ta list ex peculio ecclesiastico za župnijski arhiv.

Uredništvo BV sporoča, da je pripravljeno razširiti praktični del lista in skrbeti, da pride v list čimveč praktičnega gradiva. Tudi bo uredništvo prav rado reševalo praktična vprašanja, ki bi jih dušni pastirji poslali uredništvu BV.

Marijin list. Slovenska Krajina ima nabožni list, ki bo prihodnje leto obhajal 30 letnico obstoja. Ta list je Marijin list.

List ima za seboj bogato zgodovino. Skozi dolga leta je bil v Slovenski Krajini edini slovenski verski klicar. Vzgojil je mnogo duhovniških poklicev in je marsikaterega vernika utrdil v katoliški veri.

Radi revščine vernikov Slovenske Krajine se je list vedno boril z denarnimi težkočami. Hude čase preživlja zlasti sedaj.

Naročniki Marijinega lista so deležni raznih ugodnosti.

1. Brezplačno dobijo Kalendar Srca Jezusovega.

2. Za vse naročnike so plačane večne maše v Celju pri Sv. Jožefu, večne maše Marije Pomočnice v Murski Soboti v Martinišču ter v Linzu pri »Seraphinisches Liebeswerk«. Razen tega se opravlja zanje vsak teden ena sveta maša.

Čisti dobiček Marijinega lista se porabi za zidanje hiše sv. Družine, ki bo za Slovensko Krajino dom duhovnih vaj.

Z ozirom na to je zelo želeli, da pride Marijin list v vsako hišo v Slovenski Krajini, naj bi ga pa tudi tostran Mure naročali zlasti duhovniki, da s tem podpirajo dobro stvar, in verniki!

Marijin list stane letno 12 Din in se naroča pri gosp. Jožefu Kleklu, vpok. župniku v Črensovcih.

76.

Osebna naznanila.

Imenovanja. Prevzv. g. knezoškof je imenoval p. n. g. Franca Korošec, kn.-šk. konzist. svetovalca, dekana in nadžupnika pri Sv. Križu na Slatini, za častnega kanonika lav. stolnega kapitlja, p. n. g. dr. Jožefa Hohnjec, profesorja na mariborskem bogoslovnem učilišču, pa za kn.-šk. konzistorijalnega svetovalca (29. avg. 1933).

Umeščena sta bila čč. gg.: Konrad Jarh, provizor v Zavrču, kot župnik istotam (1. septembra 1933), in Alojz Musi, provizor v Vitanju, kot župnik istotam (4. sept. 1933).

Postavljen je bil č. g. Martin Čepin, kaplan v Vojniku, za provizorja pri Sv. Emi (1. septembra 1933).

Prestavljen je bil č. g. kaplan Franc Lasbajer iz Teharj v Vojnik (1. sept. 1933).

Začasno nezasedeno ostane kaplansko mesto v Teharjih.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 21. septembra 1933.